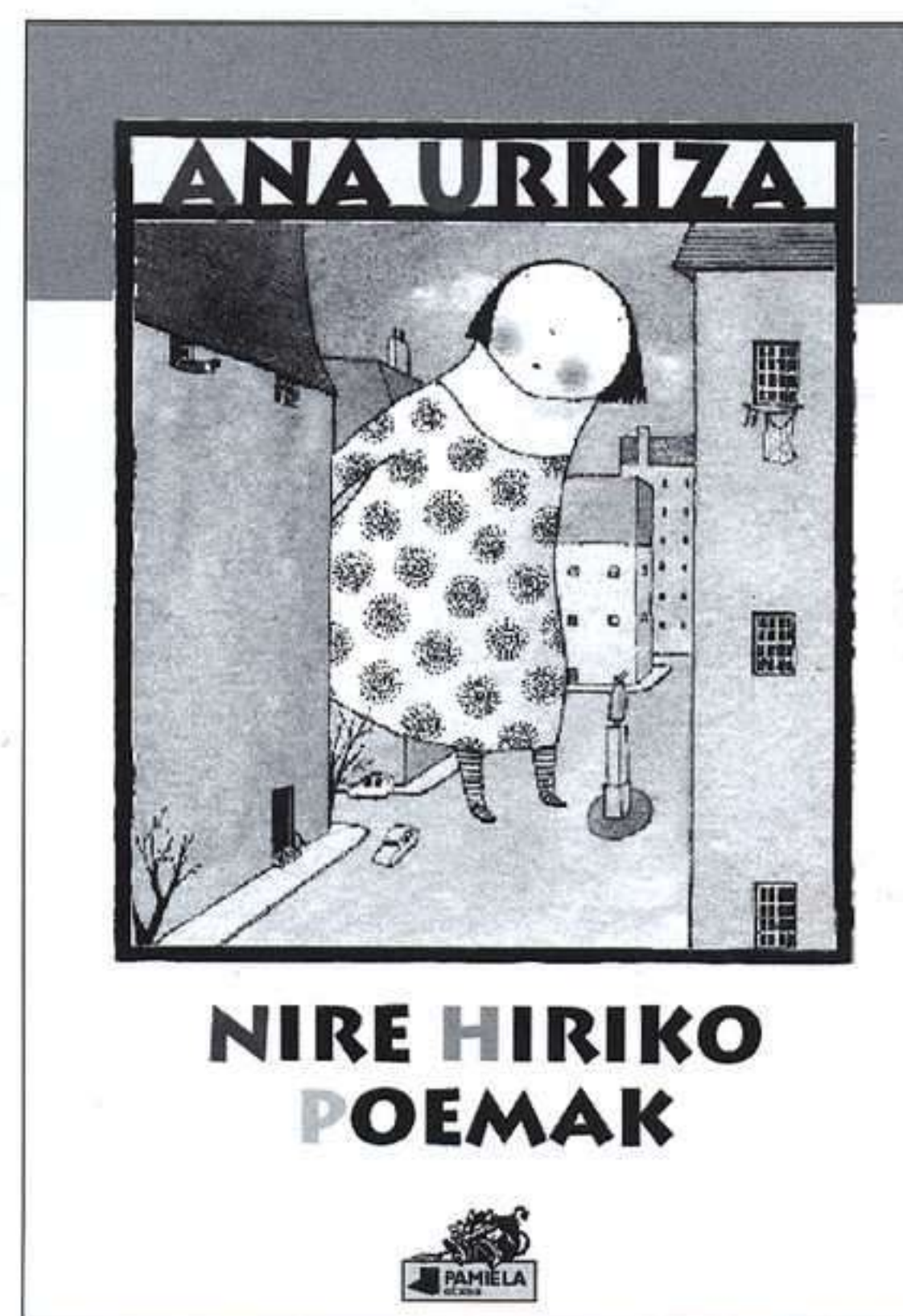
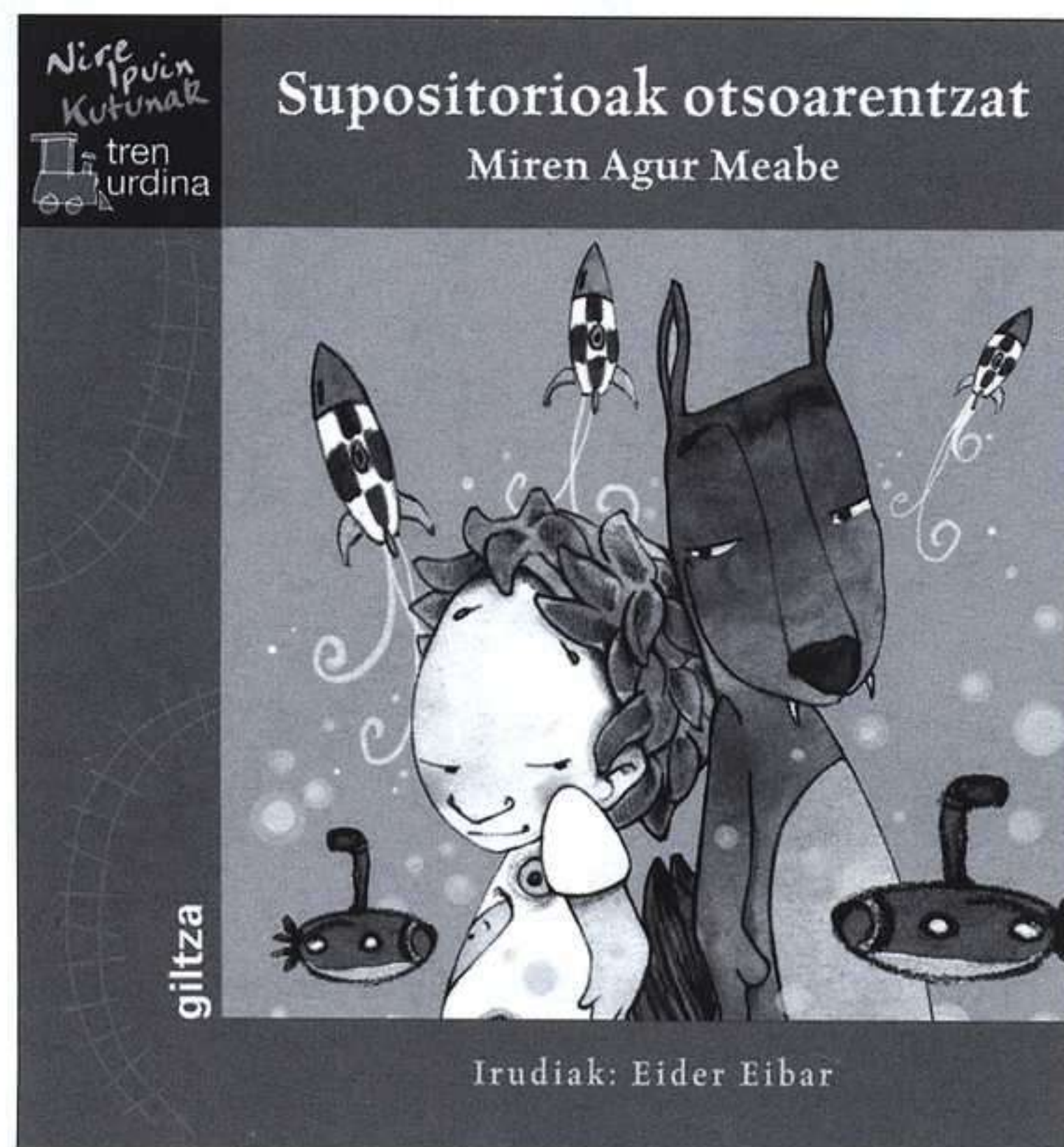

Euskal Herria: argi gorria

Xabier Etxaniz

Duela urtebete, euskal HGL-ren egoera aztertzerakoan honako izenburu hau jarri genion orduan artikuluari: «Argi-ilunak». Euskarazko haur eta gazte literaturan egiten ziren kalitatezko lanei buruz ari ginen, bai idazle, ilustratzaile eta argitaratzaileen aldetik eginiko lanaz; baina, era berean, euskal merkaturaren mugen inguruko gure kezka ere adierazten genuen. Horri guztiari kezka bat gehitu behar zaio, euskal literaturaren gainetik hedatzen ari den kezka berria, edo pizten ari den argi gorria: atseginez irakurtzen duen irakaslearen falta sumatzen da, gero eta gutxiago saltzen da eskaintza gero eta zabalagoa delako, liburutegi nahiz liburu dendetan gero eta liburu gehiago dagoelako, baina beste alde batek haurri edo gazteari haren atseginerako gero eta eskaintza zabalagoa egiten zaiolako.

Duela gutxi argitaraturiko liburu batean EHUko irakaslea eta ikertzailea den Jon Kortazarrek honako hau dio: «Argitaratzaile batek esan berri du euskal literaturak une honetan idazle-belaunaldi garrantzitsu bat daukala, historian izan duen kopururik eta kalitaterik handienekoa beharbada, baina ahalegin horri ez zaiola inguratzen irakurlerik». Kortazarrek euskal literaturari buruz zioen hori baina, zalantza barik, kezka hori haur eta gazte literaturaren arlori ere zabal daiteke. Iaz, Euskadiko Editoreen Elkarteak edizioari buruz 2005ean eginiko txostena aipatuz, Kortazarrek aipaturiko kezka horretaz ari ginen. Liburuen tirada eta argitalpen kopurua jaitsi dira eta hau fondo biziagatik (3.000 bat liburu daude bizirik euskarazko HGLn), demografi jaitsieragatik eta liburutegietako, batik bat eskola libu-

rutegietako, politika ezegoki bategatik gertatzen ari da.

Honen guztiaren ondorioz bai argialetxeak bai idazleak gero eta zorrotzagoak izan behar dira eta gehiago zaindu beren lanen kalitatea. Era berean, merkaturaren jasaten ari den salmenta murritzaren ondorioz argialetxeak proiektu berriak bilatzen hasi dira eta, zenbait kasutan, arriskatzen argitaratzeko orduan (aldaketa hauen artean aipatzekoa da, esaterako, SM argialetxeak azken urteotan Baporea saria argitaratzeko politika gaindituz *Azur & Asmar* (SM, 2007) liburuak argitaratzeko eginiko ahalegina, edo haur txikientzako *Gorritxo Eguberri on!* (Giltza, 2006) lana, Aizkorri argialetxeak plazaraturiko *Zaku bete hauts* (Aizkorri, 2007) euskal herri ipuinen bilduma, *Molly Moon* (Erein, 2006), Peter Panen bigarren zati ofizialaren argitalpena: *Peter Pan eta jaka eskarlata* (Alfaguara-Zubia, 2006) edo

Eragon (Elkar, 2006), gazteak harrapatu nahian eginiko lanak).

Txanogorritxu antzerkira doa...

Antzezlanak dira, zalantzarik gabe, euskal HGLn dagoen hutsune nabarmenatariko bat. Azken hamarkadan dozena erdi bat lan argitaratu ondoren 2005ean Erein etxeak antzezlanak argitaratzeko bi sail sortu zituen.

Hasierako lan haien ondoren azken urte honetan beste lau idazlan plazaratu dira. Hauen artean azpimarra dezakegu Enkarri Genua idazle eta txotxongilgile ezagunak idatziriko *Zergatik bizi da basoan Txanogorritxoren amona?* (Erein, 2006). Intertualitateak ematen dituen aukerrez baliatuz, Genuak kontatzen digu zergatik bizi den basoan Txanogorritxoren amona, eta txantxa eta ipuinari eginiko erreferentzien artean gure gizarteaz

eta gazte eta aiton-amonon arteko harremani buruz gogoeta egitera animatzen gaitu.

Aizpea Goenaga aktore eta zuzendari ezagunak, beste alde batetik, *Ni ez naiz txotxolo...!* (Erein, 2006) idazlan umoretsua plazaratu du. Tonu alaiatz, zoro ukitu batekin, musikaren laguntzaz... eta kultura, pentsamolde eta izaera ezberdinetako pertsonaiak dituen obra hau oso egokia da irakurtzeaz gain antzezteko ere; izan ere, horixe baita bilduma honetako lanen ezaugarrietako bat, antzezko prestatuta dauden lanak direla, alegia. Horretarako, helburu hori gauzatzeko lagungarriak diren oharrak eta gomendioak aurki ditza-kegu liburuorrietan zehar.

Baina Erein argialetxearen apustu honek ez du eragin nabarmenik izan merkaturari. Beste inork ez ditu etxe donostiarraren urratsak jarraitu... ezta antzezlan solteak argitaratzeko orduan ere, eta alde horretatik aitor de-

zakegu gaur egun euskal HGLn antzerkia dugula generorik pobreena.

Poesia liburuei dagokienez, aurreko urteetan baino motelago, kalitatezko lanak plazaratzen jarraitu da. Eta kaleraturiko liburu guztien artean azpimarra ditzakegu Juan Kruz Igerabidek idatziriko *Ilargia ezpainetan* (Erein, 2007) haiku bilduma, eta Ana Urkiza idazle eta kazetari gaztearen lehen poesia liburua haurrentzat: *Nire hiriko poemak* (Pamiela, 2006).

Igerabideren liburuak, *Ilargia ezpainetan* obrak, berehala ekartzen digu gogora hamabost urte lehenago plazaraturiko *Begi-niniaren poemak* gomutagarri hura. Sail berean, ilustratzaile bera (Luis Emaldi), poema mota bera, haikuak... asko dira oraingo liburu honen eta aurreko hamarkadan euskal haur poesia irauli zuen haren arteko antzak. *Ilargia ezpainetan* zazpi kapituluatan banaturik dago (ilargiarenak, musuak, eskola orduak...) eta errealitate barnekoa, pertsonalagoa eskaintzen digute; horretarako haikuez gain kapitulu edo atal bakoitzaren hasieran poema luzeagoak kokatu ditu oraingoan Juan Kruzek.

Ana Urkizak, berriz, hitz jokuak, umorea eta figura literarioak eta poetikoak erabili ditu *Nire hiriko poemak* liburua oso ekarpen interesgarria izan dadin euskal haur poesiaren mundura.

Etxepare, sari izatetik beka izatera

Argitaletxeei gertatu zaien bezala, zenbait sarik bide berriak bilatu behar izan dituzte idazle eta ilustratzaileak erakarri ahal izateko. SM etxe handiaren Baporea saria, esaterako, iaz eman zen sari bakarretako bat, diru gehitze bat izan du idazle gehiagorako erakarri nahian. Iazko irabazlea, J. K. Igerabideren *K herrialdea* (SM, 2007) izan zen. Bi herrialde bitxiren istorioa kontatzen digu idazle adunarrak eta jakin-minak edo intrigak bultzaturik argumentuak irakurlea harapatzea lortu du. Umorea, pertsonaia bitxiak, absurdoa eta

ENRIQUE MORENTE, MUNDUARI ITZULIA 18 IPUNETAN, ELKAR, 2007.

zentzugabeko egoerak nahasten dira oso-oso bestelakoak diren harreman komertzialak, politikoak edo familia eztabaidekin.

Beste alde batetik Gasteizko Udaletxeak, zenbait urtetako etenaren ondoren, 2006ko udazkenean martxan jarri zuen haur eta gazte literaturako itzulpen onei emaniko saria. Itzulpenak eta itzultzaileak bultzatzeko asmoa duen lehiaketa horretako irabazleak honako hauek izan ziren: Lourdes Auzmendi (*Iqbalen historia*, Aizkorri), Fernando Rey (*Piraten eskola*, Giltza-Edebe), Iñaki Mendiguren (*Harry Potter eta Fenixaren ordena*, Elkar) eta Manu López Gaseni (*Alizia haurrentzat*, Pamiela) liburuengatik.

Baina, zalantza barik, sarietan eta lehiaketetan emaniko aldaketarik handiena Etxepare lehiaketan jazo da. Ipuinak saritzetik albumak egiteko proiektuei beka ematera pasa baita Nafarroatik datorren saria. Gainera Kalandraga argitaletxe galiziarra eta Pamiela euskaldunarekin iritsitako akordioari esker beka jasotzen duen proiektuak etxe horietan plazaraturiko dira euskaraz, gazteleraz eta galegoz. Aurtengo irabazleak, Pello Añorgak eta Jokin Mitxelenak, diru saria jasotzeaz gain, laster ikusi ahal izan-

go dute beren lana hizkuntza horietan argitaratua.

Beste hizkuntza baten, kasu honetan gazteleraz *Pantaleon se va* (SM, 2007) izenburupean, argitaratu den bezala iazko Euskadi saria: *Pantaleon badao* (Pamiela, 2005). Patxi Zubizarretaren ipuin horrek Saharako basamortura elur-panpina batek egiten duen bidaia kontatzen digu. Jokin Mitxelenaren irudi zoragarriek are ederrago egiten dute adiskidetasuna eta laguntzaren inguruko obra hau. Zubizarreta, ipuin honekin jasotako saria dela eta, haur literaturako Euskadi saria jasotzen duen lehen pertsona bilakatu da; eta sari hori —Euskadi saria— izan da eztabaida gune garrantzitsuan euskal letretan. Egia da helduen literatura eta itzulpen sariei buruz hitz egin batik bat, baina Eusko Jaurlaritzari eginiko kritika edo sarien betebeharren inguruko eztabaida horien atzean nahiko agerian geratu da hainbat eta hainbat idazle eta kritikorentzat Haur eta Gazte Literatura ikusezina dela. Nahiz eta euskal HGL gero eta nabarmenagoa, gero eta ikusgarriagoa izan baita Euskal Herritik at ere. Urtez urte beste hizkuntzetara plazaratzen ari diren Mariasun Landa,

Juan Kruz Igerabide, Txiliku, Miren Agur Meabe, Atxaga edo Patxi Zubizarreta,... idazleen lanak bizitasun horren eta idazlan horien kalitatearen froga dira.

Iban Mayoren arreba eta...

beste pertsonaiak ditugu kalitatezko idazlan horien protagonistak. Juan Luis Zabalak gazteentzako ipuin bat argitaratu du *Bideak, aldapak eta bihurtu-neak* (Elkar, 2007) eta bertan egunkari ezutu gisa neska gazte txirindulari baten bizipenak, gogoetak eta sentimenduak aurki ditzakegu, baina batik bat haren zalantza bizitzaren aurrean. Idazlan entretenigarri eta atsegin honen bidez Zabala, urteetako hutsunea hautsiz, berriro itzuli da HGL arlora.

Ez da izan, baina, Juan Luis Zabala HGLk tentatu duen idazle bakarra. Koldo Izagirre, Harkaitz Cano, Unai Iturriaga edo Sustrai Colina bertsolari ezaguna ere aritu baitira azken urte honetan gazteei zuzendutako lanak argitaratzeko; azken bien kasuan, gainera, lehenbiziko aldiz.

Koldo Izagirrek *Hortzak galtzen zituen kantaria* (Elkar, 2006) narrazio liburua idatzi du absurdoa, umorea eta ironia erabiliz; Harkaitz Canok, berriz, istorio laburrez, gogoetaz, anekdotaz osaturiko liburua idatzi du: *Les terrenen logika* (Elkar, 2006) eta Unai Elorriagak, *Matxinsaltoen belarriak* (Elkar, 2006) lanarekin jauzia egin du haur eta gazte literaturara. Espainiako sari nazionala irabazi zuen idazle honen haur liburu honetan Tomas izeneko haur baten istorioa kontatzen zaigu eta bertan irakurlea ohartuko da Elorriagaren trebeziaz narratzaile gisa eta hizkuntz ezagutzaz. Sustrai Colinak, bere aldetik, abentura liburua eskaini digu bere lehen lan honetan. Ikasle gazte talde baten abenturak irakurri ahal ditugu *H gabe* (Alfaguara-Zubia, 2006) liburuan, eta bertsolaritzan hain ohiko diren txantxa eta hitz jokoak hasieran sarriago agertzen badira ere, geroago argumentuak hartzen du pisu handiena narrazioan.

Arestian aipaturiko idazle hauen ekarpenak balio izan du euskarazko HGLren maila eta eskaintza handitzeko, baina gauza bera esan dezakegu HGLn ohiko idazle askoren lanaz ere.

2006an euskaraz haur eta gazte literaturan argitaraturiko liburuen artean azpimarratu behar da Miren Agur Meaberen *Urtebete itsasargian* (Elkar, 2006). Iazko lan onenetariko den obra honek hamahiru urteko gazte bat du protagonista eta haren bidez ezagutu ahal izango dugu 36ko gerra. Osaba baten ardurapean geratzen den mutil honek, Jonek, gerraren inguruko gertakariak, maltzurkeriak eta gordintasuna erakutsiko dizkigu, baina baita maitasuna eta adiskidetasuna; hori guztia Meaberen idazkera zaindua, poetikoa, erabiliz. 36ko gerrari buruzko nobela honetan gertakari historikoak eta fikziozkoak nahasten dira idazlan entretenigarri eta hunkigarri eginez.

Gure inguruko beste literatura batzuetan gertatu denaren kontra, edo helduen literaturan jazo denaren kontra, euskal haur eta gazte literaturak ez du 36ko gerra horren inguruko obra askorik sortu. Horren ordez ohikoak diren errealismo kritikoa, umorea edo gizarte kritika agertu izan dira gure liburuetan.

Urtero-urtero bere lanak eskaintzen dizkiguten horietako

bat dugu Patxi Zubizarreta, eta azken urte honetan ere entretenitu baina baita gogoeta egitera bultzatzen gaituzten bi idazlan argitaratu ditu: *Furia* (Erein, 2007) eta *Arroza eta tinta* (Erein, 2006). Ipuin bietan gure gizarteaz, bizimoduaz, inguruko errealitateaz gogoeta egitera animatzen gaitu... *Furia* liburuko protagonista Karlos da, telebistan eta game boyan babesten den haurra; Fatimetu, berriz, basamortutik gure hirietara etorritako amona saharaiarra, dugu *Arroza eta tinta* ipuineko protagonista. Zubizarretaren idazlanek oso harrera ona izan ohi dute irakurleen artean (Atxaga, Igerabide, Mariasun Landa edo beste batzuekin gertatzen den bezala) eta beste hizkuntza batzuetara itzuli ohi dira, baina hau idazle beraien lanari esker jazotzen da normalean, eta ez, argitaletxeen esfortzua dela eta.

Eta horrela beste hizkuntza batzuetan argitaratu dira, esaterako, Juan Kruz Igerabideren *Korri, Sebastian, korri!* (Erein, 2006) edo *Sudurretik txintxilika* (Giltza, 2007), besteak beste.

Euskal Herritik at hain ezagunak ez diren baina gurean ekarpen handia duten idazle batzuek ere jarraitu izan dute beren lanak plazaratzen; Aitor Arana, Antton Kazabon, Iñaki Zubeldia edo Txiliku, esaterako, eta idazle ho-

rien lan interesgarriak argitaratu dira azken bolada honetan. Aipagarriak dira heriotzari buruzko hiru lan; Iñaki Zubeldiaren *Ama!* (Giltza, 2006), *Elurrezko pilotak* (Aizkorri, 2006) A. Kazabonek idatzia eta *Agur Pakito!* (Elkar & Katxiporreta, 2007) Pirritx eta Porrotx pailazo ezagunen sailean argitaratua. Azken bilduma horretan familia mota eta errealitate ezberdinak eskaintzeko asmoz eginiko bilduman Pirritx eta Porrotx pailazo protagonista izan ohi dira.

Aitor Aranak ere zenbait lan plazaratu ditu azken urte honetan, horien artean aipagarriena Lagun berezi bat (Ibaizabal, 2007) nobela. Adiskidetasuna, giza harremanak edo akromegalia gaixotasuna bezalako gaiak kontuan hartzen dituen istorio ederra eta entretenigarria eskaini digu gure idazle emankorrenetarikoa den horrek.

Harpajolea (Ibaizabal, 2006) Juan Martin Elexpuruk idatzia, *Sagutxo jakingose* (Erein, 2006) Gerardo Markuletarena, *Lierni eta Morrokoa* (Elkar, 2007) X. Mendigurenek egin, Txilikuren *Mixi Marrau* (Elkar, 2007) edo *Pako fakirra eta Zokomokordo* (Elkar, 2006) Xabier eta Martin Etxeberria anaiek sortua, umore kutsuz idatzirikoa lanak ditugu, baina Ana Urkizaren *Nire herriak ostadarraren koloreak ditu*

(Elkar, 2006) edo *Pako Aristik* idatzirikoa *Txabola terapeutikoa* (Elkar, 2006) nobela entretenigarria bezala, horiek guztiek gure gizarteaz eta bizitzaz gogoeta egitera behartzen gaituzte.

Idazlan berritzaileen artean, berriz, Karlos Linazasorok idatzirikoa *Hogeita sei urte geroago* (Erein, 2006) idazlana aipatu behar dugu; bertan, amaren sabeletik narraturik, haurdunaldi prozesua eta erditzea kontatzen zaigu baita amaren ingurukoengan prozesu horrek duen eragina. Gaia eta narratzailearen ikuspuntua oso berritzaileak dira, euskal HGLren baitan ematen ari den gai eta estiloen berrikuntzaren seinale. Eta gauza bera esan genezake Elkar argitaletxeak sorturiko «Ateko banda» sail berriaz. Bilduma berri hau gazte eta helduei zuzendurik dago eta lehen lana Linazasorok idatzirikoa *Bestiarioa Hilerrikoiak* (Elkar, 2006) dugu.

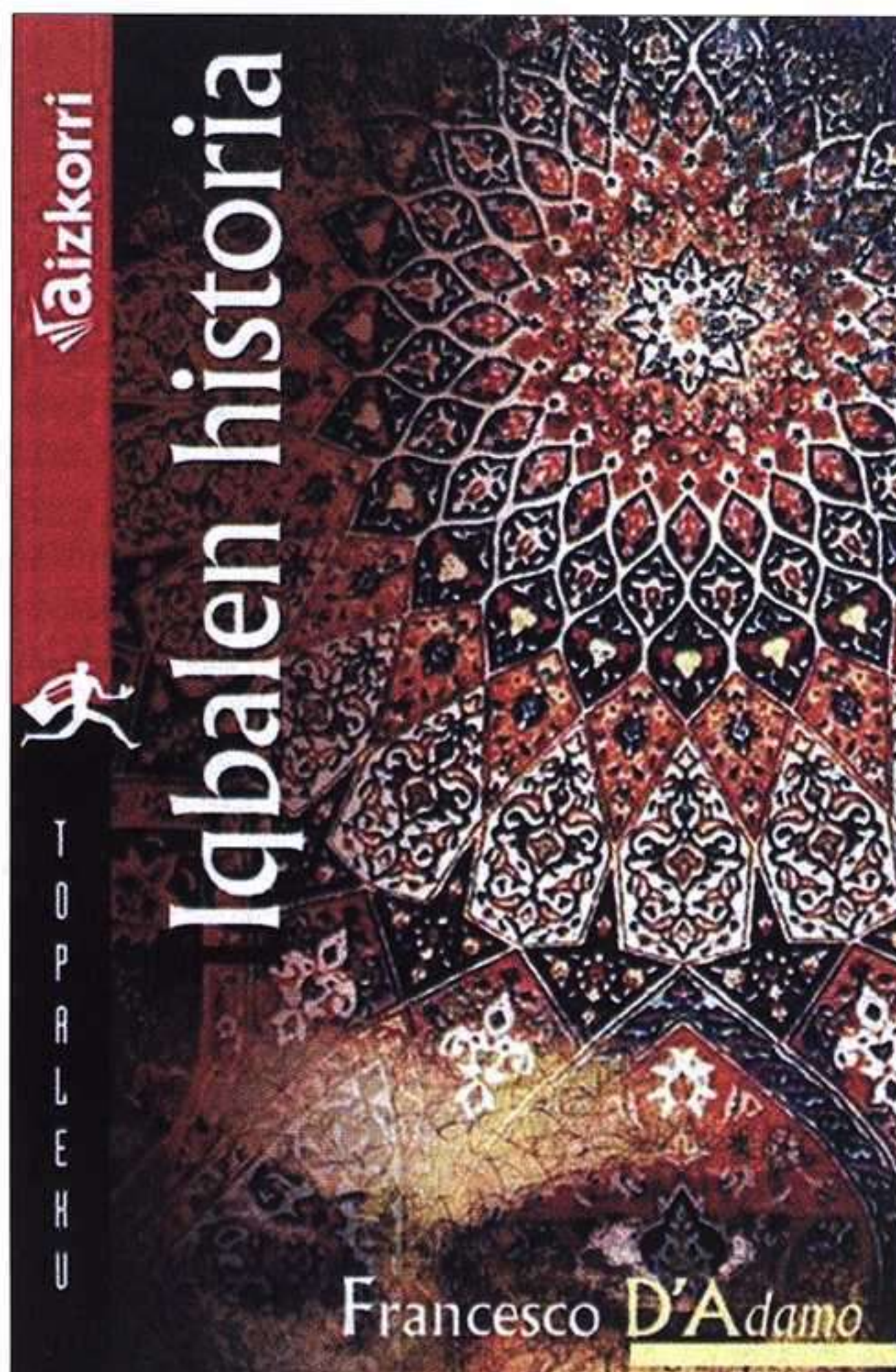
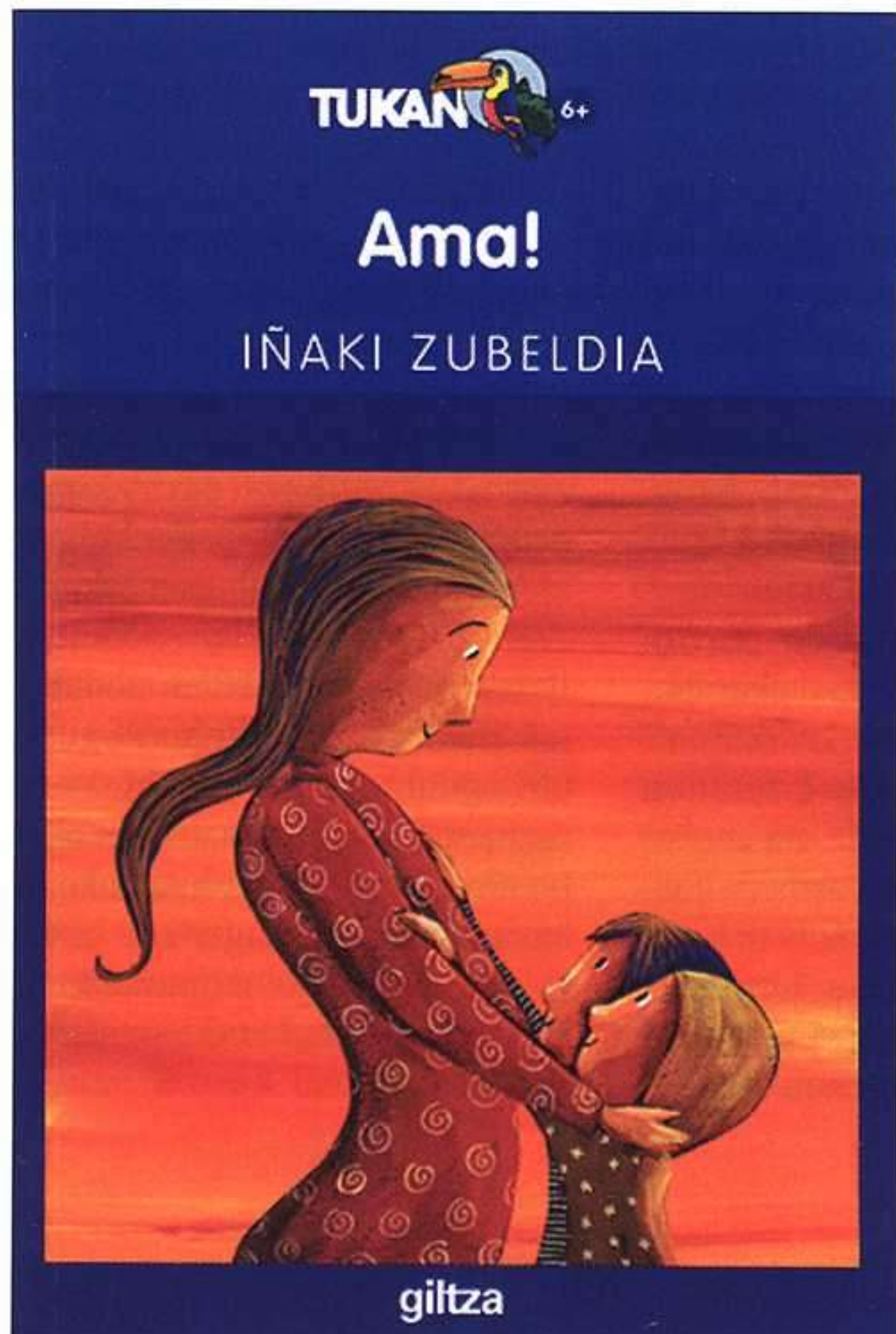
Era berean, Gero argitaletxeak euskaraz eta gazteleraz plazaratzeari ekin dio «Alboka» haur txikientzako bilduma berria. Bertan argitaraturiko liburuen artean aipagarria da Jon Suarezren *Loa, loa* (Gero, 2006) maitasun istorio hunkigarria.

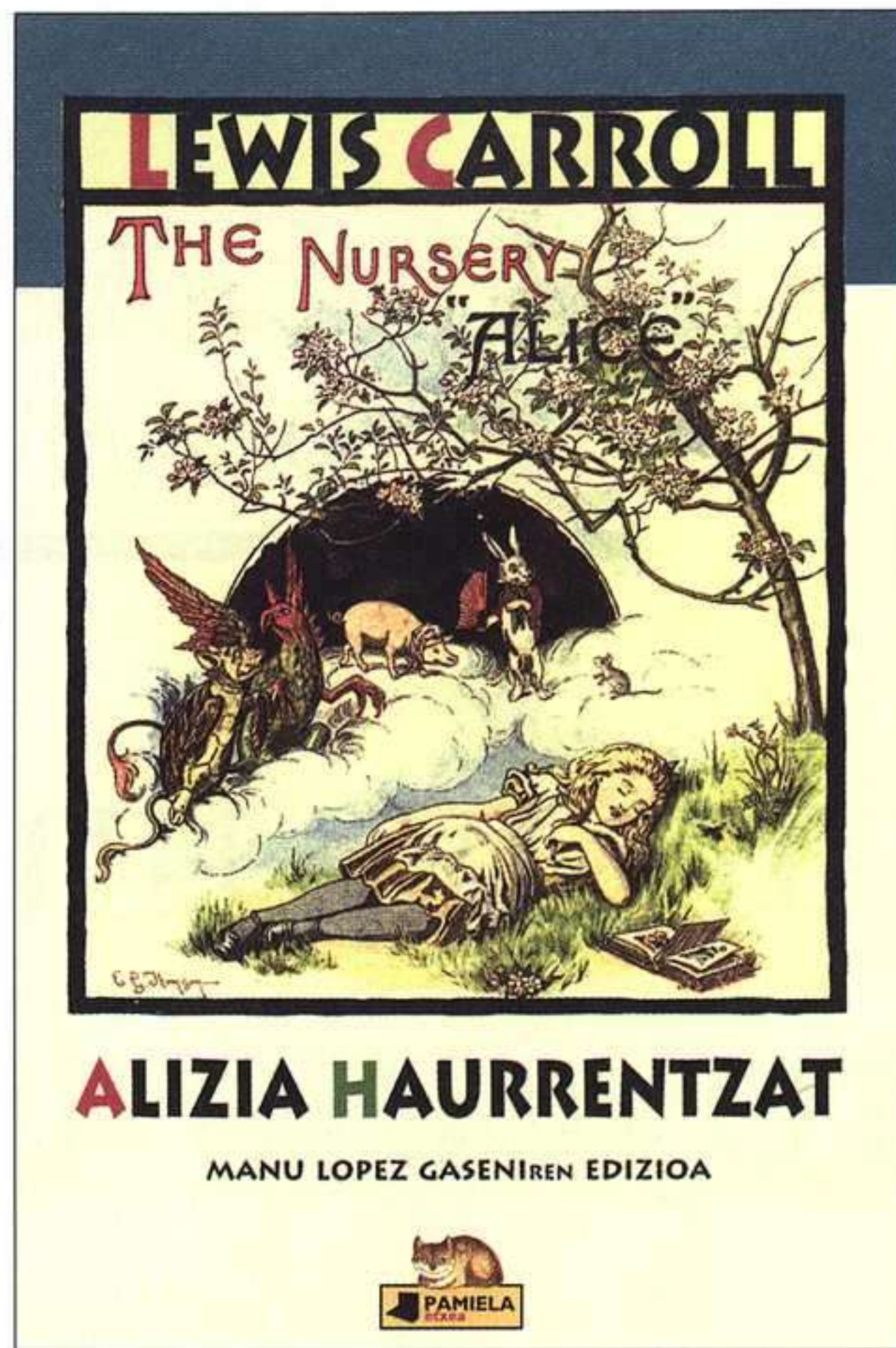
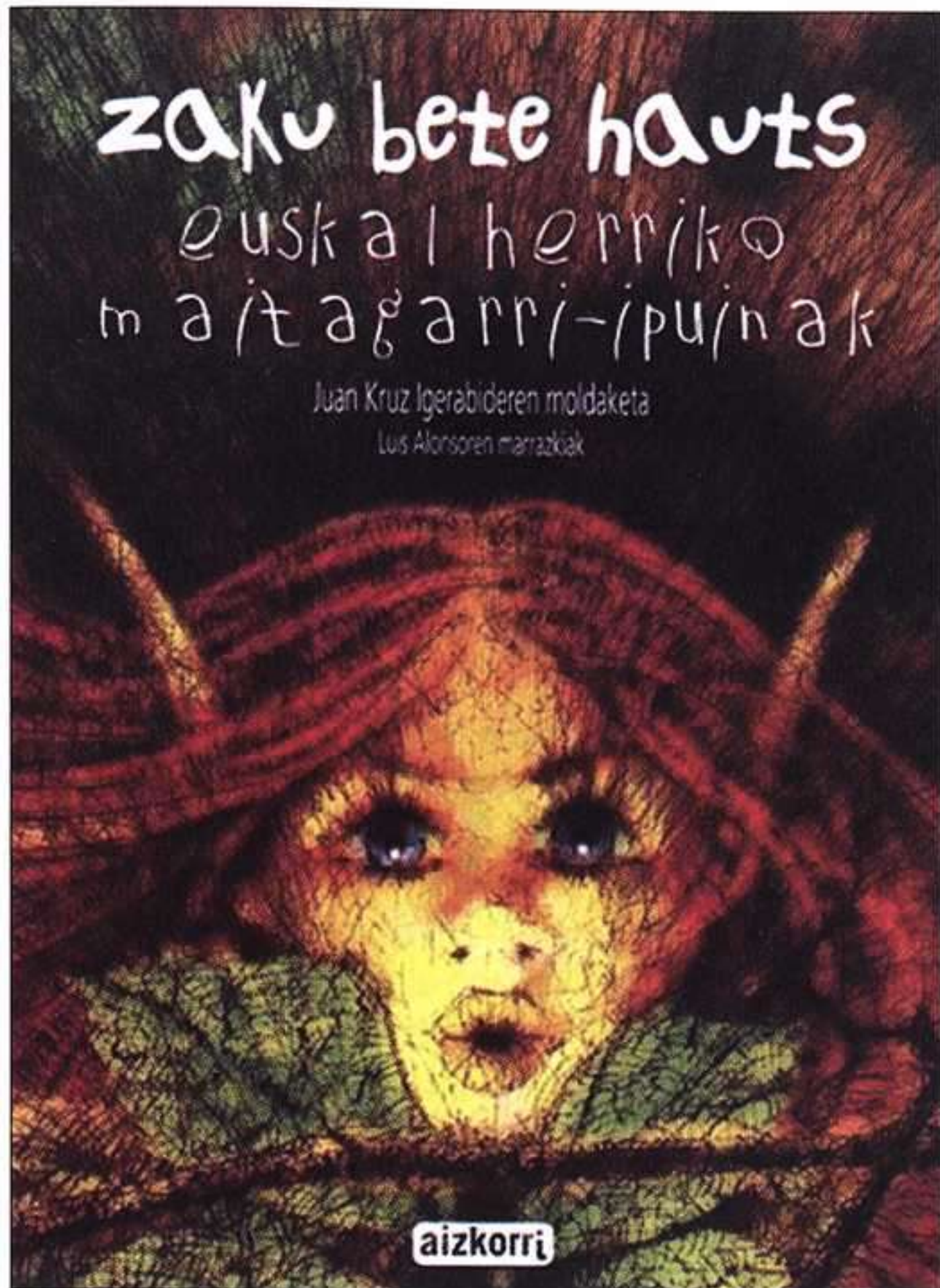
Azkenik, sail hau amaitzeko, Antton Irustak eginiko ipuin bilduma, *Munduari itzulia 18 ipuinetan* (Elkar, 2007), Txabi Arnalen *Noeliaren arka* (Ibaizabal, 2007) edo A. Kazabonek idatzirikoa *Atearen atzean* (Elkar, 2007) gazte nobela aipatu behar ditugu.

Pol eta Eragon

Pol eta Val (Pamiela, 2007) eta *Eragon* (Elkar, 2006) ditugu euskaratu diren liburuen adibide argiak. Alde batetik, gazteleraz idatzi eta euskaraz estreinoz argitaratzen den euskal hiritar baten lana dugu; bestetik, nazioarteko gazte literaturako «klasiko» bat, arrakasta handia izan ondoren, euskarara itzulia.

Itzulpenek osatzen dute euskal HGLren gehiengoa, are gehiago haur txikientzako albumetan; arlo horretan oinarritzakoak dira Ttartalo bezalako argita-

letxeen lana. Haur eta gazteentzako liburuen arloan Ibaizabalek jarraitu du gaztelerazko fondoan dituzten liburuak argitaratzen (Nielandt, Rodari, Janer Manilla...), beste etxe batzuek, aldiz, Elkarrek, Ereinek, Zubiak... murriztu egin dituzte itzulpenak eta saiatu dira argitaraturiko horiek oihartzun handiagoa izan dezaten. Horixe gertatu da, esaterako, *Eragon* (Elkar, 2006) edo *Peter Pan eta Jaka eskarlata* (Alfaguara-Zubia, 2006), *Molly Moon eta hipnostismoko liburu miragarria* (Erein, 2006) edo *Ilargiaren alaba* (Alfaguara-Zubia, 2006), liburuekin; azken hau Toti M. de Lezea euskal nobelagile historikoaren *La hija de la luna* (Anaya, 2003) liburuen itzulpena.

Beste itzulpen batzuk ez dira hain ezagunak nazioarte mailan, horrela Cornelia Funke idazle ospetsuaren *Txerrikume pirata* (Elkar, 2007), Xosé Neira Vilas idazle galego klasikoaren *Txorimalo kutuna* (Elkar, 2007) edo «Sos printzesak» (Ibaizabal, 2006) Christian Joliboisen bilduma ere, esaterako, argitaratu dira euskal HGLn azken garai honetan.

Horien guztien ondoan Euskal Herriko liburutegi edo dendetara Pako Sagarzazuren *Katuaren irribarrea* (Elkar, 2007) eta *Pol eta Val* (Pamiela, 2007) iritsi dira; azken hau Josetxo Oruetak idatzia eta Joxean Sagastizabalek itzuli eta birsortua. *Pol eta Val* gazte nobela bat da, ikasle gazte talde baten abenturak, emakume salmenta, erantzunik

gabeko amodioak eta mila kontu gehiago kontatzen dituen irakurlearen atseginerako. Umorea, absurdoa eta egoera bitxiak ere laguntzen dute helburu horretan, baina batik bat narrazioaren tonua —ez da batere politikoki zuzena— izango da irakurlearen irribarrea ezpaineratuko duena. Oso liburu bitxia dugu hau euskal HGLn, begira, bestela, liburuen hasierako oharra: «Kontuz: ez erakutsi liburu hau gurasoei».

Supositorioak eta Numantzia

Sorturiko gure HGLn gabeziarik nabarmenena, berriro, haur txikientzako liburuena dugu. Horiek eta komiki liburuak. Aurrerago aipatu izan dugun gure merkatuaren mugek behartu egiten gaituzte arlo horietako lanak itzulpenak izatera.

Horregatik merezi du aipatzea *Xabiroi* aldizkariak egiten duen lana Ikastolen Federazioaren laguntzarekin eta Arabako argitaletxe txiki batek, Saure etxeak, komikien arloan eginiko ekarpena. *Faraoiaren garagardoa* (Saure, 2006), dugu «Egiptorrek espazioan» sailaren bigarren liburua, eta etxe horrek haur komikiaren alde eginiko apustuaren adibide garbia da. *Numantzia Ilunabarreko izarra* (Saure, 2006), berriz, kristo aurreko bigarren mendean Numantzia jatzotakoak biltzen dituen komiki

historikoa gazte eta helduei zuzenduriko liburua da. Oso lan gutxi argitaratzen dira arlo honetan, baina gutxi hori kalitate handikoa dugu, edizio zaindua eta itzulpen gainbegiratuak dituzten lanak.

Era berean zainduak izan dira haurrentzako *Han Gan-en zaldi magikoa* (Tartalo, 2006), *Azur & Asmar* (SM, 2007) edo *Gorritxo Eguberri on!* (Giltza, 2006) joko-liburua, euskara diren beste liburu asko bezala.

Urtero aipatzen dugu ulergaitza dela Euskal Herrian hainbeste ilustratzaile on eta ezagun egonik (Elena Odriozola, Jokin Mitxelena, Antton Olariaga, Jesus Lucas, Mikel Valverde, eta abar, edo beren urratsak jarraitzen datozen Mattin, Belmonte, Eibar, Villate, Tokero, Alonso...) nola ez diren album edo komiki lan gehiago argitaratzen. Alde horretatik Etxepare sariaren baitan emaniko aldaketa guztiz txalogarria da, izan ere zirrikitu bat irekitzen die gure ilustratzaileei beren lanak argitaratzeko, baina hori baino eraginkorragoa izango litzateke beste kultur politika bat argitalpen hauek bultzatzeko.

Bien bitartean poztu egin behar gara Miren Agur Meabek idatzi eta Eider Eibar gazteak ilustraturiko *Supositorioak otsoarentzat* (Giltza, 2006) bezalako liburuak plazaratzen direlako. Hizkera sinplea, zaindua, errepikakorra, liburu poetiko eta ederra egin baitute, eta irudiak ares-tian aipaturikoaren froga garbia

dira. Beste alde batetik, *Zaku bete hauts* (Aizkorri, 2007) euskal herri ipuinen bilduma biltzen duen lan hau txikientzako liburua ez izan arren ildo bereko obra dugu, Juan Kruz Igerabidek eginiko bilketa hori Luis Alonsoren ilustrazio iradokitzaile eta misteriotsuez ederturik baitago.

Galdutako irakurlea

bilatu beharra! Nobedade hauen guztien ondoren, aldaketa, berrikuntza eta ekarpen guztien ondoren, harritu eta poztan gaituzten obra, idazle eta irudigile horien ondoren... ezin garela pozik geratu. Artikulu honen, eta iazkoaren, hasieran diogun bezala argi gorri bat piztu da euskal Haur eta Gazte Literaturan. Toki, komunikabide eta esparru gehiagotan aipatzen da irakurle falta, literaturak (bai haurrena bai helduena) galdu du irakurleak harrapatzeko zuen xarma, edo galtzen ari da, gizarteko beste arlo batzuen aurrean. Aisialdirako euskarazko eskaintza zenbat eta handiagoa, zenbat eta zabalagoa izan, orduan eta kompetentzia handiagoa gure literaturarako. Hots, egoera normalizatzen ari den neurrian, gure literatura ere bere neurria bilatzen ari da.

Agian egoera ez da hain etsigarria, ezta guk batzuetan adierazi nahi izan dugun bezain alaia. Egia da irakurle kopuru handia dugula, gero eta haur gehiagok irakurtzen duela arazorik gabe euskaraz nahiz erdaraz. Behar bada urte batzuetan gehiegi argitaratu da (beste herrialde batzuetan baino lauzpabost aldiz gehiago!) eta hemen aurrera argitaletxeek hobeto aukeratu beharko dituzte lanak. Eusko Jaurlaritzak ematen dituen diru-lagunak liburutegiak liburuak erosteko aldatu beharko lirateke eta bitartekari eta kritikoen lana zorrotzagoa eta eraginkorragoa izan. Kalitatezko literatura batek bakarrik, ongi idatzitako eta ederki ilustraturiko liburuak plazaratzen dituen literatura batek bakarrik uxa dezake gure HGLren gainean piztu den argi gorria. ■